

III. POSLOVNO POROČILO

V Lendavi, 23. 02. 2016

Pripravili:
dr. Albert Halász, direktor
strokovni sodelavci

1. UVOD

Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva je javni zavod, ki zbira, hrani, obdeluje, postavlja in posreduje knjižnično gradivo ter omogoča dostop do informacij vsem prebivalcem na območju, ki ga v skladu z zakonom pokriva s svojo dejavnostjo. Po svoji karakteristiki sodi med splošne knjižnice in opravlja funkcijo osrednje knjižnice.

Knjižnica Lendava opravlja svojo dejavnost v skladu z Zakonom o knjižničarstvu – ZKnj-1 (Uradni list RS 87/2001) in na podlagi zakona sprejetih podzakonskih aktih: Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/2003) in Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/2003). V skladu z naštetimi zakonskimi in podzakonskimi akti in v skladu z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva (Uradni list RS, št. 08/2004) je knjižnica v letu 2015 opravljala naslednje naloge:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva, s posebnim poudarkom na domoznanskem gradivu,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih storitev,
- sodelovanje pri medknjižnični izposoji in posredovanje informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- sodelovanje pri vseživljenjskem izobraževanju,
- organiziranje kulturnih prireditev, ki so povezane z njeno dejavnostjo,
- organiziranje posebnih oblik dela za otroke, mladino in odrasle,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- na dvojezičnem območju skrb za knjižnično dejavnost za pripadnike narodne skupnosti.

Ker deluje knjižnica na narodnostno mešanem območju, jo 25. člen Zakona o knjižničarstvu (Ur. l. RS 87/2001) zavezuje, da zagotavlja tudi knjižnično dejavnost, namenjeno pripadnikom madžarske narodne skupnosti.

2. ORGANIZIRANOST KNJIŽNICE IN KNJIŽNIČNA MREŽA

V skladu s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in z Odlokom o ustanovitvi knjižnice pokriva lendavska knjižnica s svojo dejavnostjo območje Upravne enote Lendava.

Njena ustanoviteljica sta Občina Lendava in Občina Dobrovnik, soustanoviteljica pa Madžarska samoupravna narodna skupnost Občine Lendava in Madžarska samoupravna narodna skupnost Občine Dobrovnik. Občine Črenšovci, Kobilje, Odranci, Turnišče in Velika Polana so pogodbene partnerice knjižnice.

Na osnovi priloge Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe deluje v knjižnični mreži osrednje knjižnice devet krajevnih knjižnic:

- 3 na območju občine Lendava (Dolina, Gaberje, Genterovci),
- 2 na območju občine Črenšovci (Bistrica, Črenšovci),

- 1 v občini Dobrovnik,
- 1 v občini Odranci,
- 1 v občini Turnišče in
- 1 v občini Velika Polana

in tri premične zbirke:

- 2 na območju občine Lendava (Hotiza in Petišovci),
- 1 v občini Kobilje.

2.1. Obratovalni čas knjižnic

Obratovalni čas knjižnice je čas, ko je knjižnica odprta in opravlja storitve za uporabnike. Po Uredbi o poslovanju splošnih knjižnic mora biti osrednja knjižnica odprta najmanj 8 ur dnevno, 5 dni v tednu, ob sobotah 5 ur, krajevna knjižnica: 4 ure tedensko, če ima do 2000 prebivalcev in 15 ur tedensko, če ima do 6000 prebivalcev.

V letu 2015 je osrednja knjižnica obratovala v skladu z uredbo in potrjenim programom dela, kar je razvidno iz tabele 1.

Tabela 1: Obratovalni čas osrednje knjižnice v letu 2015

	ČITALNICA E-KNJIŽNICA	IZPOSOJA OTROŠKI ODDELEK, ODDELEK ZA ODRASLE
PONEDELJEK	8.00-18.00	8.00-18.00
TOREK	8.00-16.00	8.00-16.00
SREDA	8.00-18.00	8.00-18.00
ČETRTEK	8.00-16.00	8.00-16.00
PETEK	8.00-18.00	8.00-18.00
SOBOTA	8.00-13.00	8.00-13.00
Skupaj število ur	51	51

Poletni obratovalni čas (julij-avgust) knjižnice je potekal od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00, v soboto od 8.00 do 13.00.

Tabela 2: Obratovalni čas krajevnih knjižnic v letu 2015

Knjižnica	Pone- deljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota Nedelja	Norm ativ	Skupaj število ur
Dolina				12.00- 16.00			4	4
Gaberje	12.00- 16.00						4	4
Genterovci					12.00- 16.00		4	4
Hotiza		12.00- 16.00					4	4
Petišovci			12.00- 16.00				4	4

Črenšovci					9.00– 12.00	15	3
Bistrica		15.00– 16.30				4	1,5
Dobrovnik		12.00– 15.00		12.00– 15.00		4	6
Kobilje					18.00– 19.00	4	1
Odranci		13.00– 15.00	13.00– 16.00	13.00– 15.00		4	7
Turnišče	9.00– 17.00		9.00– 17.00		7.00– 15.00	15	24
V. Polana						4	0
Skupaj						70	62,50

- knjižnica v Veliki Polani je zaprta že dalj časa.

Odstopanja so nastala pri obratovanju nekaterih krajevnih knjižnic. Pri tem je potrebno poudariti, da v krajevnih knjižnicah v občini Lendava opravljajo izposajo redno zaposleni strokovni delavci knjižnice, v ostalih krajevnih knjižnicah pa pogodbeno zaposleni delavci ali delavci vključeni v program javnih del pri občinah.

Če pogledamo podatke v tabeli 2, lahko ugotovimo, da knjižnici v Turnišču in Odrancih presegata zahtevani normativ, knjižnica v Dobrovniku za malenkost, medtem ko knjižnice v Kobilju, Srednji Bistrici in Črenšovcih močno zaostajajo v doseganju normativov. Na obratovalni čas krajevnih knjižnic v drugih občinah vodstvo v osrednji knjižnici ne more vplivati. Podali pa smo opozorila županom.

3. FINANCIRANJE DEJAVNOSTI

Knjižnica pridobiva sredstva za svoje delo iz javnih sredstev (od ustanoviteljev, občin pogodbenih partneric na osnovi pogodb in od Ministrstva za kulturo), plačil uporabnikov za storitev javne službe (članarine, zamudnine, fotokopije ...), s prodajo blaga in storitev na trgu ter na javnih razpisih in pozivih.

Po 53. členu Zakona o knjižničarstvu – ZKnj-1 (Uradni list RS 87/2001) naj bi občine zagotavljale finančno obveznost za skupne stroške knjižnice premosorazmerno s številom njihovih prebivalcev, medtem ko stroške knjižnične dejavnosti, ki nastanejo neposredno na območju občine, krije vsaka občina sama.

Občine bi naj knjižnici zagotavljale finančna sredstva v skladu s Pravilnikom o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/2003).

Izračuni temeljijo na deležu prebivalcev posamezne občine. 74,08 % vseh stroškov, ki nastanejo pri izvajanju osnovne dejavnosti knjižnice, krije Občina Lendava, 25,92 % pa bi moralo kriti ostalih 6 občin, premosorazmerno s številom prebivalcev njihovih občin (Dobrovnik 2,71 %, Črenšovci 8,45 %, Kobilje 1,18 %, Odranci 3,36 %, Turnišče 7,09 %, V. Polana 3,13 %). K takšnemu načinu financiranja so svoj pristanek dale občine Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Turnišče in Velika Polana s podpisom osnovne pogodbe o financiranju knjižnične dejavnosti na območju njihovih občin. Pogodba še vedno ni podpisana s strani Občine Odranci.

Finančni deleži občin v letu 2015 glede na število prebivalcev v odstotkih so razvidni iz priložene tabele 3.

Tabela 3: Finančni deleži občin v letu 2015 glede na število prebivalcev (leta 2004) v odstotkih

	OBČINA	Število prebivalcev na dan izračuna razmerij	Delež prebivalcev v %	Deleži v celotnem finančnem načrtu v %
1	Lendava	11.454	46,71	74,08
2	Dobrovnik	1.385	5,65	2,71
3	Črenšovci	4.331	17,66	8,45
4	Kobilje	633	2,58	1,18
5	Odranci	1.696	6,92	3,36
6	Turnišče	3.491	14,24	7,09
7	Velika Polana	1.531	6,24	3,13
	SKUPAJ	24.521	100	100

3.1. Pregled izpolnjevanja finančnih obveznosti občin do Knjižnice Lendava

Tabela 4: Finančna sredstva občin v letu 2015

1	2	3	4	5
OBČINE	Izračunana finančna obveznost občin v EUR	Pogodbeni znesek	% 3 : 2	Nakazana sredstva V EUR
Lendava	289.330	229.000	79,15	227.620
Črenšovci	38.904	15.000	38,56	15.000
Dobrovnik	12.457	5.000	40,14	2.000*
Kobilje	5.492	2.636	48,00	2.636
Odranci	15.536	3.423	22,03	3.423
Turnišče	32.530	8.600	26,44	8.600
Velika Polana	14.328	0	0	0
SKUPAJ	408.577	263.659	64,53	259.279

*Razliko sredstev do pogodbenega zneska bo zagotovila v letu 2016 (potrjen IOP obrazec).

** Z Občino Odranci ni podpisana pogodba, znesek je iz izjave o zagotovitvi sredstev za nakup knjižničnega gradiva.

Z Občino Lendava je podpisana osnovna pogodba za sofinanciranje knjižnične dejavnosti v znesku 229.000 EUR, za sofinanciranje javnih del, spletne izdaje revije Lindua, sofinanciranje nakupa računalniške opreme ter stroškov vzpostavitve vozlišča na DSŠ Lendava pa so podpisane posebne pogodbe glede na dejanske stroške.

Iz zgornje tabele je razvidno, da se izračunana potrebna sredstva in pogodbeni zneski bistveno razhajajo.

Aneksov za financiranje knjižnične dejavnosti za leto 2015 nista podpisali občina Velika Polana in Odranci. Občina Odranci je kljub temu v svojem proračunu zagotovila majhen delež finančnih sredstev, ki jih je v tekočem letu knjižnici tudi nakazala v enkratnem znesku. Enako je storila tudi v prejšnjih letih.

Največ težav imamo v primeru Občine Velika Polana. V letih od 2007 do 2015 je občina knjižnici nakazala le 3.876 EUR za nakup knjižničnega gradiva, in sicer v letu 2010. V letih 2007, 2008 in 2012 je župan sicer podpisal »Izjavo občine o zagotovljenih sredstvih za nakup gradiva kot prilogo k prijavi za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah iz državnega proračuna«, vendar potem knjižnici kljub temu ni zagotovil finančnih sredstev, v letih 2009, 2011, 2013, 2014 in 2015 pa izjave sploh ni podpisal. Knjižnica v Veliki Polani se nahaja v prostorih osnovne šole, kamor imajo odrasli bralci omejen dostop in že dalj časa ne deluje. Kljub večkratnim pozivom župan ni pripravljen na dvostranski dialog, da bi lahko vsaj pristopili k reševanju problema. Uporabniki iz občine Velika Polana se obračajo na nas s prošnjami, da bi uredili dostopnost in delovanje knjižnice.

S strani Občine Velika Polana nam spet ni bilo omogočeno opravljanje inventure v njihovi knjižnici, kljub zaprosilu za termin. Še zmerom nimajo posluha za nobenega od naših poskusov komunikacije in dialoga.

Občine so v okviru podpisanih aneksov nakazovale finančna sredstva knjižnici z zamudo. Občina Dobrovnik je podpisala aneks za leto 2015, vendar pa je ostalo odprtih 3.000 EUR. Tudi odprte terjatve iz leta 2011 občina priznava, saj je z njihove strani prišlo pojasnilo za zamudo ter zaprosilo za odlog dolga, ki bi ga naj poravnali v prvi polovici leta 2016. Njihove odprte postavke na dan 31. 12. 2015 so v znesku 9.000 EUR.

3.2. Financiranje nakupa gradiva

Za nakup knjižničnega gradiva si je knjižnica namensko pridobila 47.352 EUR sredstev:

- 25.310 EUR sredstev od Ministrstva za kulturo na osnovi javnega razpisa,
- 20.242 EUR od občin,
- 1.800 EUR iz sredstev za izvajanje narodnostnega programa, kjer je za gradivo v madžarskem jeziku skupaj namenjenih 2.800 EUR, in sicer za nakup knjig ter za nakup madžarske periodike,

3.3. Nakup opreme in osnovnih sredstev

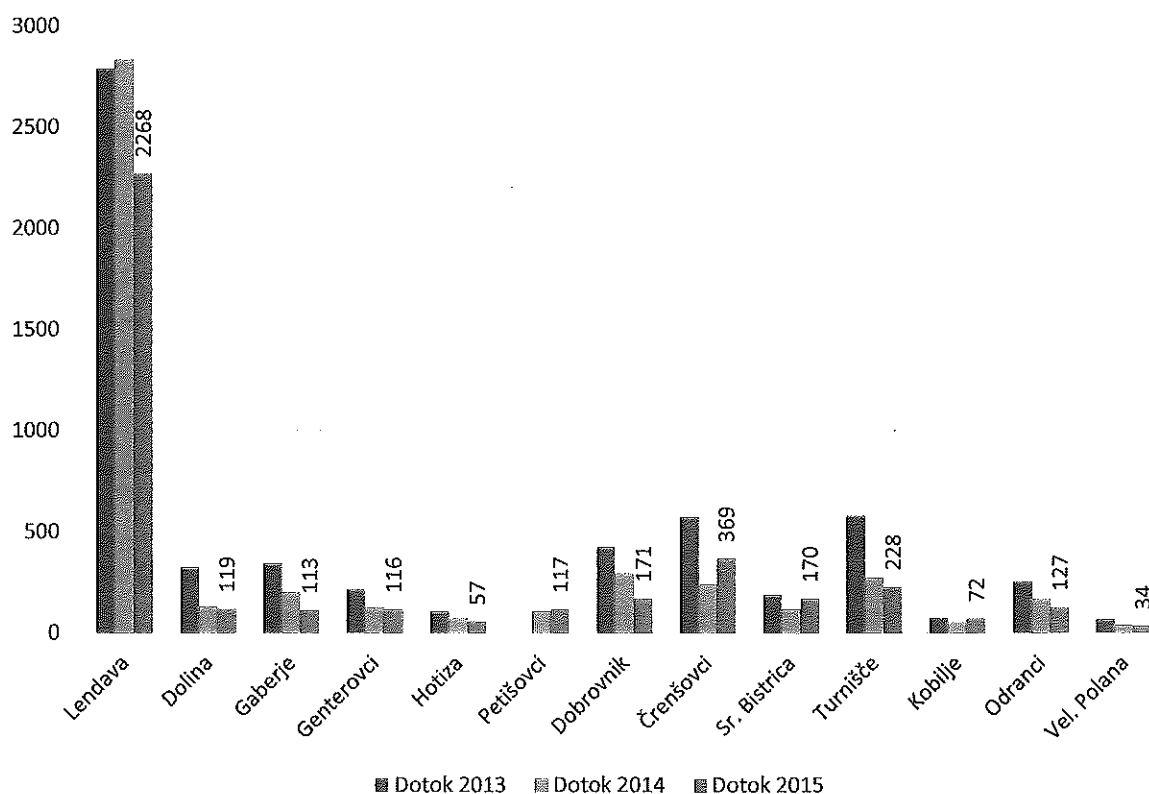
V letu 2015 smo nabavili 5 kompletov IKT opreme za delo na izposoji v krajevnih knjižnicah Dobrovnik, Odranci in Turnišče ter dva kompleta za osrednjo knjižnico v Lendavi. Nabavil se je tudi hladilnik, garniture klopi in miz, stojala, službeni mobilni telefon, udarni vijačnik, pisalni mizi ter dokup pomnilnika za omogočanje dostopa do revije Lindua na spletni strani knjižnice.

4. KNJIŽNIČNA ZBIRKA KNJIŽNICE LENDA VA

Osnovna naloga knjižnice je zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva, s posebnim poudarkom na domoznanskem gradivu. Na dan 31. 12. 2015 je imela knjižnica skupaj 159.814 enot strokovno urejenega knjižničnega gradiva (152.203 knjižnega in 7.611 enot neknjižnega gradiva), od tega je 84.265 enot v osrednji knjižnici, 75.549 enot pa v krajevnih knjižnicah. 120.280 enot gradiva je v slovenskem, 33.826 v madžarskem in 5.708 enot v tujih jezikih.

Tabela 5: Dotok knjižničnega gradiva in knjižnična zbirka osrednje knjižnice in njenih izposojevališč na dan 31. 12. 2015

OBČINE		KNJIŽNICE	Dotok v letu 2015	Temeljno gradivo
Lendava	1.	LENDAVA	2.268	84.265
Skupaj (2-6): Skupaj (1-6):	2.	Dolina	119	9.222
	3.	Gaberje	113	5.675
	4.	Genterovci	116	7.467
	5.	Hotiza	57	4.796
	6.	Petišovci	117	3.522
				522
			2.790	114.947
Dobrovnik	7.	Dobrovnik	171	11.852
Črenšovci	8.	Črenšovci	369	8.268
	9.	Sr. Bistrica	170	2.801
Skupaj (8-9):			539	11.069
Turnišče	10.	Turnišče	228	9.039
Kobilje	11.	Kobilje	72	3.712
Odranci	12.	Odranci	127	4.943
Polana	13.	Vel. Polana	34	4.252
SKUPAJ (2-13)			1.693	75.549
SKUPAJ (1-13)			3.961	159.814

Grafikon 1: Dotok knjižničnega gradiva v osrednji knjižnici in njenih krajevnih knjižnicah v letih 2013, 2014 in 2015

4.1. Dotok knjižničnega gradiva

Nabavna politika knjižničnega gradiva naše knjižnice je v letu 2015 potekala v skladu z Letnim načrtom nakupa knjižničnega gradiva v Knjižnici Lendava – Könyvtár Lendva. Knjižnica je nabavila skupaj 3.961 enot knjižničnega gradiva, od tega 1.204 enot kot darilo, 3.088 enot je v slovenskem, 713 enot v madžarskem in 160 enot v tujih jezikih. V nakup gradiva je vključenih tudi 177 naslovov periodičnega tiska (časopisov in časnikov) ter naročnina na informacijski sistem pravnih predpisov za potrebe uporabnikov.

Nabavna politika knjižničnega gradiva naše knjižnice temelji na strokovnih načelih, ki veljajo za oblikovanje zbirk splošnih knjižnic in ugotavljanju potreb okolja, v katerem knjižnica deluje. Pri oblikovanju letnega nakupa gradiva smo se poskušali približati določbam Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe o nakupu 60 % strokovne literature in 40 % leposlovja, znotraj tega pa je okrog 30 % nakupa namenjenega otrokom do 15. leta starosti.

Temeljno knjižnično zbirko smo dopolnjevali z literaturo z raznovrstno vsebino. Pri nabavi smo dali poudarek na:

- leposlovju slovenskih avtorjev in prevodov zahtevnejših tujih del. Selekcijo smo naredili glede na vsebino in avtorje, kot kriterij pa smo upoštevali domoznanstvo, ciljne skupine, posebne skupine bralcev. Leposlovje smo nabavljali v več izvodih, saj smo ga namenili tudi za krajevne knjižnice,

- gradivo s področja humanistike (filozofija, psihologija, religija, sociologija, esejistika, kritiški teksti s področja kulture itd.), večino teh naslovov smo locirali v osrednji knjižnici,
- publikacije, katerih izdajo je v letih 2014 in 2015 finančno podprla Javna agencija za knjige v okviru založniških programov in projektov,
- zahtevnejšo strokovno literaturo, za katero smo ocenili, da je v interesu večjega števila uporabnikov. Strokovno literaturo, omejeno na ožja področja, nabavimo le, če je izkazano povpraševanje večjega števila uporabnikov ali skupine članov, sicer jo nadomeščamo z medknjižnično izposajo. Poljudno strokovno literaturo smo kupili v več izvodih glede na interes za posamezna področja; s področja poljedelstva, vinogradništva, vrtnarstva, medicine, psihologije. Ker je na našem področju visoka stopnja nezaposlenosti, smo se trudili ponuditi našim uporabnikom tudi literaturo s pravnega in socialnovarstvenega področja,
- referenčno in domoznansko zbirko. Nabavljali smo študijsko literaturo, ki jo veliko uporabljajo dijaki dvojezične srednje šole, učenci in tudi študenti, ki prihajajo ob vikendih v domači kraj,
- neknjižno gradivo: računalniške zgoščenke (jezikovni tečaji, slovarji, enciklopedije, videokasete, DVD-ji s kakovostnimi in nagrajenimi filmi, uspešnice s poljudno in literarno vsebino, risanke), avdiokasete s pravljičami,
- serijske publikacije: najširši izbor slovenskih izdaj (revialni tisk, dnevno časopisje, literarne in druge strokovne revije), v tujih jezikih izbor poljudnih strokovnih revij, predvsem mladinskih.

Vse krajevne knjižnice, z izjemo Velike Polane, poslujejo nemoteno in opravljajo svojo dejavnost za uporabnike na njihovem območju. Težave s krajevno knjižnico Velika Polana se vlečejo že nekaj let, vendar pa je za omenjeno krajevno knjižnico v letih 2013, 2014 in 2015 potekala nemotena nabava knjižničnega gradiva, ki je trenutno na razpolago bralcem v osrednji knjižnici v Lendavi. V kolikor bo prišlo do dogovora o ponovnem odprtju knjižnice v Veliki Polani, se bo gradivo preselilo nazaj v krajevno knjižnico Velika Polana, na ta način pa uporabnikom zagotavljamo aktualno knjižnično zbirko.

Ocenjujemo, da smo uspeli v letu 2015 nabaviti širok izbor knjižničnega gradiva s kakovostno vsebino. Izbor gradiva je namenjen potrebam po informacijah in željam po izobraževanju, kulturi, rekreaciji in razvedrilu tako posameznim uporabnikom kot skupinam in organizacijam, kot tudi stalnemu dviganju kakovosti življenja lokalne skupnosti. Gradivo smo nabavljali v slovenskem, madžarskem in tujih jezikih. Bibliografski zapisi nabavljenega knjižničnega gradiva so bili sproti vnešeni v slovenski vzajemni bibliografski sistem COBISS, katerega polnopravna članica je knjižnica od oktobra 1996. Nabavljeno gradivo je bilo po kriterijih knjižnične dejavnosti in v skladu s pridobljenimi občinskimi sredstvi razdeljeno v osrednjo knjižnico in mrežo enajstih krajevnih knjižnic v šestih občinah, kakor je to razvidno iz tabele 5.

Dosežen obseg arhiva digitaliziranega knjižničnega gradiva je v letu 2015 bil 96.962.949.971 bitov (2013: 61.943.386.112 bitov, 2014: 55.582.096.337 bitov).

5. IZVAJANJE PROGRAMA ZA PRIPADNIKE MADŽARSKE NARODNE SKUPNOSTI

5.1. Dodatni nakup knjižničnega gradiva in informacijskih virov ter strokovna obdelava gradiva

Nabava knjižničnega gradiva v madžarskem jeziku poteka v skladu z 11. in 12. členom Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (v nadaljevanju besedila pravilnik) in Letnim načrtom nakupa knjižničnega gradiva v Knjižnici Lendava, ki je objavljen na spletni strani knjižnice: www.kl-kl.si.

Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva danes razpolaga z bogatim fondom leposlovne in strokovne literature ter referenčne literature, ki je bralcem na razpolago v čitalnici. Na dan 31. 12. 2015 šteje skupni temeljni fond knjižnice 159.814 enot strokovno obdelanega knjižničnega gradiva, od tega je 33.826 enot v madžarskem jeziku (19.867 v osrednji knjižnici, 13.959 v krajevnih knjižnicah). Na dan 31. 12. 2015 je bilo v naši knjižnici obiskovalcem na razpolago 22 naslovov časopisja v madžarskem jeziku (seznam je dosegljiv na spletni strani knjižnice).

Knjižnica je lahko planirala v letu 2015 iz sredstev MK nakup 200 enot knjižničnega gradiva v madžarskem jeziku po povprečni ceni 14 EUR, za nabavo ostalega gradiva pa je knjižnica poskrbela iz drugih virov.

Po naših ocenah je bilo potrebno v Knjižnici Lendava za pripadnike madžarske narodne skupnosti letno nabaviti vsaj 200 enot knjižničnega gradiva na 1000 pripadnikov narodne skupnosti v madžarskem jeziku. Če upoštevamo podatek Statističnega urada RS iz leta 2002, da živi na območju, ki ga knjižnica pokriva s svojo dejavnostjo 4.569 pripadnikov madžarske narodnosti, naj bi za potrebe uporabnikov osrednje knjižnice v Lendavi in njenih dvojezičnih krajevnih knjižnic nabavili 913 enot gradiva (v okviru tega 100 enot neknjižnega gradiva in 40 naslovov periodičnega tiska v madžarskem jeziku).

V skladu z 12. členom Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe smo načrtovali letni prirast 60 % naslovov strokovnega in 40 % naslovov leposlovnega gradiva, upoštevali pa smo tudi kriterij 30 % naslovov za otroke in mladino ter 70 % za odrasle.

Knjižnici je tako v letu 2015 za potrebe madžarske narodne skupnosti uspelo realizirati dotok 713 enot knjižničnega gradiva v madžarskem jeziku, od tega je bil nakup 244 enot, ostalo pa so bila darila.

Knjižnica je nabavljeno gradivo tekoče strokovno obdelala in dala v uporabo pripadnikom narodne skupnosti, oziroma vsem potencialnim uporabnikom. Po obdelavi se je gradivo razpršilo po dvojezičnih knjižnicah (Lendava, Dobrovnik, Dolina, Gaberje, Genterovci, Petišovci), kjer je bralcem na razpolago v prostem pristopu in je postavljeno na policah po UDK sistemu skupaj s slovenskim gradivom.

Madžarsko knjižnično gradivo je knjižnica v največji meri nabavljala pri madžarskih dobaviteljih, bibliografski podatki so se vnašali v slovenski integrirani sistem, tako je gradivo dostopno preko medmrežja doma in v tujini. Bibliografski opisi gradiva so se vnašali v računalnik sproti, takoj ob nabavi. Obdelava madžarskega knjižničnega gradiva je zamudna, saj je potrebno na novo kreirati bibliografske zapise, saj ni možnosti prevzema zapisa kot pri slovenskem gradivu. Velikokrat je potrebno iskati značnice v raznih priročnikih oziroma se posvetovati z bibliotekarji na Madžarskem. Veliko truda je potrebno vložiti tudi v določanje predmetnih oznak. Ko je bilo gradivo vsebinsko obdelano, se je obdelalo še fizično. Izdelali smo sezname za krajevne knjižnice, ki so spremljali gradivo. Gradivo je bilo enakomerno razporejeno v

osrednjo in 5 krajevnih knjižnic, ki delujejo na narodnostno mešanem območju na območju Upravne enote Lendava.

Za izvajanje nabave in obdelave gradiva v madžarskem jeziku ter za izvajanje posebnih oziroma podvojenih storitev za uporabnike v madžarskem jeziku ima knjižnica v skladu s 14. členom Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in v skladu z dogovorom s Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota na osnovi pokrivanja območja (glede na število pripadnikov madžarske narodne skupnosti) 1,5 zaposlenega bibliotekarja z aktivnim znanjem madžarskega jezika, kar je tudi sistemizirano v aktu o sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Lendava. Navedeni bibliotekar skrbi za krajevne knjižnice na narodnostno mešanem območju, svetuje in daje informacije o gradivu in iz gradiva.

5.2. Zagotavljanje komuniciranja v jeziku narodne skupnosti

Vsa komunikacija, ustna in pisna (dvojezični napisi, katalogi, informacijski bilteni, obvestila, sporočila, vabila, napisi, programi, poročila osrednji narodni skupnosti, pravilnik knjižnice, plakati, članske izkaznice uporabnikov, objava delovnega časa, spletna stran knjižnice, komuniciranje z lokalnimi mediji ...), poteka v javnosti v obeh jezikih, torej v slovenskem in v madžarskem jeziku.

V skladu s 25. členom Zakona o knjižničarstvu Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva na narodnostno mešanem območju zagotavlja pripadnikom madžarske narodne skupnosti komuniciranje v njihovem jeziku. Knjižnično gradivo in informacijo iz gradiva in o gradivu v madžarskem jeziku uporabnik dobi v obratovalnem času knjižnice od katerega koli bibliotekarja, saj vsi bibliotekarji v knjižnici obvladajo madžarski jezik. Bralec lahko dobi informacijo tudi po telefonu in na spletni strani knjižnice, ki je prav tako tudi v madžarskem jeziku. Za komuniciranje z uporabniki v madžarskem jeziku se naši bibliotekarji udeležujejo raznih izobraževanj.

5.3. Bralna kultura, knjižnična vzgoja in informacijsko opismenjevanje uporabnikov pripadnikov narodne skupnosti

Projekti bralne kulture, knjižnične vzgoje in informacijskega opismenjevanja uporabnikov pripadnikov narodne skupnosti so potekali v okviru vseh nalog, ki jih izvajamo v knjižnici v okviru letnega plana za pripadnike madžarske narodne skupnosti, pri posredovanju knjižničnega gradiva, izvajanju bralnih ur s starši in otroki, pravljicnih ur, literarnih ur, literarnih srečanj, kvizov, tekmovanj, delavnic. S temi projekti je knjižnica dodatno spodbujala razvoj bralne kulture in povečevala uporabo knjižnice ter jih izvajala za pripadnike narodne skupnosti, ki so člani in uporabniki knjižnice, za zaključene ciljne skupine pripadnikov narodne skupnosti, pa tudi za širšo javnost.

V letu 2015 smo realizirali naslednje aktivnosti:

- organizacija dvojezičnih pravljicnih ur in popoldanskih pravljicnih ur v madžarskem jeziku vsak drugi torek v mesecu,
- pravljicne ure za organizirane skupine v dopoldanskem času v dogovoru z dvojezičnimi osnovnimi šolami in vrtci,
- obiski skupin in izvajalcev iz Madžarske s predstavami za otroke (Géza Rosta, Erika Bartos),

- bralne ure s starši in otroki v sodelovanju z dvojezičnimi vrtci,
- bralne ure v Domu starejših Lendava,
- bralne ure za varovance Varstveno delovnega centra,
- literarni večeri, predstavitve dvojezičnih edicij, razna predavanja: Ženske v kraljestvu literature, predstavitev znanstvene monografije z naslovom Fénytörésben, leposlovne antologije Csönddel cserepezve, predavanje Lászlója Gönca: A nagy háború, Noč knjige, glasbeni večer s skupino Énekmondó együttes, srečanje z mladinsko avtorico Eriko Bartos, tabor mladih piscev iz Županije Zala in Prekmurja Ifjúsági Pannónia, predstavitev knjige avtorice Metke Feher Pal z naslovom Zaključevanje prodajnih pogajanj, Pravljično dvorišče Knjižnice Lendava, predstavitev vodnika po Sloveniji z naslovom Csodaszép Szlovénia, predstavitev antologije Murakon, Slovensko-madžarsko-srbski literarni večer z Radovanom Vlahovičem, predstavitev nove dvojezične spletne strani Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva ter umetniškega in znanstvenega leksikona (Lendavski umetniški portreti in Lendavski znanstveni portreti), predstavitev revije Muratáj, srečanje z mladinskim avtorjem Gézom Rosto, odkritje spominske plošče dr. Oskarju Laubhaimerju na dvorišču knjižnice,
- priprava raznih tematskih razstav (razstava o Oskarju Laubhaimerju, razstava ob dnevu madžarske kulture, razstava o madžarski revoluciji in osvobodilnem boju 1848–1849, razstava ob dnevu madžarske ljudske pravljice, praznične razstave),
- popoldanske pravljичne ure in rokodelske delavnice, ki so potekale v obeh jezikih, v času jesenskih počitnic,
- organizirane predpraznične pravljичne ure in božične rokodelske delavnice, ki potekajo v obeh jezikih, v decembru,
- sodelovanje učencev in učenk dvojezičnih osnovnih šol na recitatorskem tekmovanju József Attila,
- bralna značka (Könyvmoly – Knjižni molj),
- literarne ure za mlade,
- bibliopedagoške ure,
- promocija branja z izborom bralca letnega časa, mladega bralca letnega časa, ipd.

Pomembnejši dvojezični projekti za spodbujanje bralne kulture, ki smo jih ponudili našim uporabnikom tudi v letu 2015:

- akcija Izbiramo bralca/bralco letnega časa in mladega bralca/bralco letnega časa (pomladi, poletja, jeseni, zime),
- akcija Bralec bralcu: na oglasno desko lahko bralec vpiše vtise o prebrani knjigi, sporočila o vsebini knjige za druge bralce, lepe misli iz knjige ipd.,
- Knjižni molj – akcija je namenjena ljubiteljem branja, namen akcije je spodbujati mlade k branju del slovenskih in madžarskih avtorjev,
- recital ob dnevu žena: Ženske v kraljestvu literature,
- Noč knjige v Knjižnici Lendava v sodelovanju z ZKD Lendava in JSKD, Izpostavo Lendava,
- Pravljično dvorišče: z dvojezično prireditvijo Pravljično dvorišče – Meseudvar Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva promovira knjižnico in branje,
- izvajanje bralnih ur v Domu starejših Lendava in bralnih ter pravljичnih ur z rokodelskimi delavnicami za varovance Varstveno delovnega centra Lendava,
- organiziranje pravljичnih ur ter srečanj z madžarskimi mladinskimi avtorji za dvojezične šole in vrtce.

Uporabnik naše knjižnice ima možnost pridobiti si gradivo tudi iz madžarskih knjižnic z medknjižnično izposajo. Knjižnica je v osrednji knjižnici in petih izposojevališčih na dvojezičnem območju usposabljala uporabnike za uporabo informacijske tehnologije in informacijskih virov, zlasti elektronskih, izdajala informativne publikacije in priročnike s področja uporabe elektronskih virov, razvijala informacijsko pismenost. Namen informacijskega opismenjevanja uporabnikov je, da uporabniki hitreje pridejo do relevantnih informacij, da sami poiščejo informacijo v sistemu COBISS, kjer so dosegljivi vsi madžarski naslovi v slovenskih knjižnicah. Za uporabnika je pomembna tudi uporaba interneta, saj je tam moč najti tudi baze podatkov madžarskih knjižnic. Za starejše uporabnike poteka informacijsko opismenjevanje v naši knjižnici pretežno individualno. Za skupine učencev dvojezičnih šol in dijakov Dvojezične srednje šole smo organizirali tudi izobraževanja, ki so potekala dvojezično:

- predstavitev iskanja knjižničnega gradiva v sistemu COBISS/OPAC,
- predstavitev iskanja različnih informacij na internetu (uporaba iskalnikov Google, Najdi.si ...),
- predstavitev spletne strani lendavske knjižnice in drugih spletnih servisov (npr. kako podaljšati gradivo v sistemu COBISS.SI, pregled rubrik domače spletne strani),
- predstavitev mCOBISS – virtualne knjižnice Slovenije na mobilnih napravah,
- uporaba in delovanje elektronske pošte,
- predstavitev elektronskih virov (tehnike iskanja v elektronskih slovarjih, telefonskem imeniku),
- pregled elektronskih virov, dostopnih preko interneta (IUS-INFO),
- delovanje urejevalnikov besedil.

Vse našete dejavnosti so potekale tudi v madžarskem jeziku ali dvojezično. Zaradi zmanjšanja finančnih sredstev smo se posluževali cenejših izvajalcev.

5.4. Usposabljanje zaposlenih za delo s pripadniki narodne skupnosti

Zaposleni v Knjižnici Lendava so si strokovna znanja in sposobnosti za delo s pripadniki madžarske narodne skupnosti pridobivali na raznih izobraževanjih, simpozijih, konferencah, tečajih, okroglih mizah, delavnicah, posvetovanjih doma in na Madžarskem. Nujno je njihovo permanentno izobraževanje za obdelavo madžarskega knjižničnega gradiva in vnos bibliografskih podatkov v sistem COBISS, izobraževanje za delo z računalniki, izobraževanje za knjižnično vzgojo, bralno kulturo. Pomembno je tudi spoznavanje kulture in zgodovine matičnega naroda zaradi boljšega informiranja uporabnikov knjižnice.

5.5. Strokovno sodelovanje z matičnim narodom

Knjižnica Lendava - Könyvtár Lendva že dalj časa uspešno sodeluje z nekaterimi madžarskimi knjižnicami, predvsem pri izmenjavi strokovnih izkušenj in razne literature. Na domoznanski oddelek v nacionalno knjižnico pošiljamo knjige, učbenike, kataloge, drobn tisk, ki izhajajo v Sloveniji v madžarskem jeziku ali dvojezično. V okviru letne pogodbe med Pomursko madžarsko samoupravno narodno skupnostjo in županijama Zala in Vas sodelujemo s knjižnicami iz teh županij. Naši mladi uporabniki vsako leto sodelujejo na recitatorskem tekmovanju na Madžarskem, ki ga organizira županijska in mestna knjižnica v Zalaegerszegu in dosejajo zavirljive rezultate.

Sodelujemo s sledečimi knjižnicami: Városi Könyvtár Lenti, Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár v Zalaegerszegu, Berzsényi Dániel Könyvtár Szombathely, Megyei és Városi Könyvtár v Kaposváru in Országos Széchenyi Könyvtár v Budimpešti. V letu 2015 so nas obiskali tudi madžarski kolegi iz Sárvára.

V letu 2015 smo v okviru omejenih finančnih sredstev:

- sodelovali na recitatorskem tekmovanju József Attila v Keszthelyu,
- z domoznanskimi prispevki sodelovali na II. Pisateljskem taboru v Zalaegerszegu (II. Zalaegerszegi Író Tábor),
- z domoznanskimi prispevki sodelovali na prireditvi Dnevi kulturne dediščine, Gödöllő (Kulturális Örökség Napjai),
- sodelovali na prireditvi ob madžarskem prazniku znanosti v sodelovanju z izpostavo Madžarske akademije za znanost v Pécsu s predavanjem z domoznansko vsebino,
- sodelovali z univerzo Loránd Eötvös (ELTE) iz Budimpešte,
- izmenjevali gradivo med knjižnicami OSZK – Országos Széchenyi Könyvtár Budapest, Városi Könyvtár Lenti, Deák Ferenc Megyei Könyvtár Zalaegerszeg, Berzsényi Dániel Megyei és Városi Könyvtár Szombathely ter ostalimi zamejskimi madžarskimi knjižnicami in lendavsko knjižnico,
- nabavljali domoznansko gradivo za potrebe knjižnice iz muzejev in drugih ustanov,
- sodelovali z Društvom pisateljev iz Zalske županije in se udeležili obletnice revije Pannon Tükör, v kateri objavljajo tudi domači avtorji manjšinske literature,
- se udeležili madžarskih državnih knjižničnih dnevov (Országos könyvtári napok),
- se udeležili prireditve ob 80. obletnici Združenja madžarskih knjižničarjev,
- izvajali medknjižnično izposajo,
- se udeležili brezplačnega izobraževanja madžarskih strokovnjakov v naši knjižnici na temo biblioterapije.

5.6. Druge dejavnosti za pripadnike narodne skupnosti

- izdelava nove dvojezične spletne strani Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva ter na njej dostop do dvojezičnega leksikona domačih umetnikov in znanstvenikov (Lendavski umetniški portreti in Lendavski znanstveni portreti),
- digitalizacija gradiva, ki je kulturna dediščina narodne skupnosti,
- sodelovanje z različnimi ustanovami, knjižnicami na Madžarskem, izmenjava gradiva z madžarskimi knjižnicami,
- sodelovanje z društvi, ustvarjalci in ustanovami z Madžarske,
- izdajanje večjezične revije Lindua (zaradi omejenih sredstev le v elektronski obliki, dosegljiva je na spletni strani knjižnice www.kl-kl.si),
- vzdrževanje in skrb za delovanje portala KjeKaj/HolMi, na katerem se nahaja koledar prireditvev v Občini Lendava za vse javne zavode, civilne organizacije in lokalno ter samoupravno skupnost, z namenom boljšega pregleda nad javnimi dogodki,

- vzdrževanje in skrb za delovanje Digitalne knjižnice, ki omogoča dostop do raznih arhiviranih izvodov člankov raznih publikacij (Népújság, Lendavski zvezki – Lendvai Füzetek, Muratáj, Naptár, razglednice Lendave ...),
- aktivno (so)delujemo na socialnem omrežju Facebook, kjer v obeh jezikih objavljamo vabila na naše dogodke, splošna obvestila, fotografije z dogodkov, fotografije razstav, ki smo jih pripravili ipd.
- akcije za promocijo Knjižnice Lendava in njene dejavnosti,
- stroški medkulturnega sodelovanja.

6. DELO Z UPORABNIKI

6.1. Izposoja

Dostop do gradiva in knjižničnih storitev je uporabnikom naše knjižnice omogočen v skladu s predpisanimi normativi.

Tabela 6: Število članov, obiska in izposoje v osrednji knjižnici in njenih izposojevališčih

OBČINA	KNJIŽNICA	ČLANI			OBISK			IZPOSOJA		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Lendava	Lendava	4.319	4.526	2.356	54.311	77.477	64.494	155.512	181.917	122.422
	Dolina	54	55	45	1.379	1.579	1.285	6.196	5.163	5.238
	Gaberje	30	31	28	1.131	1.492	1.217	5.215	5.703	5.256
	Genterovci	50	50	31	806	972	765	4.665	4.874	4.247
	Hotiza	119	136	113	2.309	2.867	2.491	6.835	6.844	6.687
	Petišovci	35	38	35	9	1.015	1.260	0	3.473	3.376
Dobrovnik	Dobrovnik	165	167	85	479	159	288	676	377	648
Črenšovci	Črenšovci	197	208	162	1.355	1.337	990	5.309	4.763	4.043
	Sr. Bistrica	132	68	40	442	457	468	858	992	1.045
Turnišče	Turnišče	523	546	288	1.705	1.870	2.083	4.516	4.629	4.408
Kobilje	Kobilje	84	95	69	129	134	217	419	389	383
Odranci	Odranci	313	385	264	2.435	1.254	1.781	2.706	1.142	1.985
Polana	Vel. Polana	165	165	23	12	3	0	0	2	0
SKUPAJ:		6.186	6.470	3.539	66.502	90.616	77.339	192.907	220.268	159.738

Kot je razvidno iz tabele, sta se v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 zmanjšala obiska in izposoja knjižničnega gradiva. Padec je posledica zmanjšane nabave knjižničnega gradiva v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 (-14,96 %), kar se odraža predvsem pri manjšem številu naslovov aktualnega knjižničnega gradiva, po katerem naši uporabniki povprašujejo. Število obiska je seštevek fizičnega obiska, ki je evidentiran v sistemu COBISS, obiska prireditelj knjižnice, razstav in obiska e-knjižnice. Ni pa zajet obisk

COBISS/OPAC-a za SIKLND (knjižnica Lendava), kar znaša skupaj 8.735 obiskov (podatek viden na spletni strani Izuma).

V izposoji za leto 2015 ni zajeta uporaba knjižničnega gradiva, ki ni evidentirana v sistemu COBISS, le-ta pa po meritvah znaša 49.748 enot

V mesecu juliju 2015 je knjižnica prešla na novo različico izposoje v segmentu COBISS3.

Del digitaliziranega gradiva, ki smo ga pridobili iz Országos Széchenyi Könyvtár, smo objavili na obnovljenih spletnih straneh knjižnice (<http://www.kl-kl.si/domoznanstvo/digitalna-periodika/>).

Knjižnica je jeseni 2015 popolnoma prenovila svoje spletno mesto. Na novih straneh so številne novosti kot na primer: Lendavski umetniški portreti, Lendavski znanstveni portreti, digitalne knjige, digitalna periodika in še druge.

Novi strani sledijo trendom in novim tehnologijam na področju spletnega komuniciranja. Strani so prilagojene tudi za naprave z manjšim zaslonom (pametni telefoni, tablični računalniki,...). Vse informacije so v slovenščini in madžarščini in se tekoče ažurirajo.

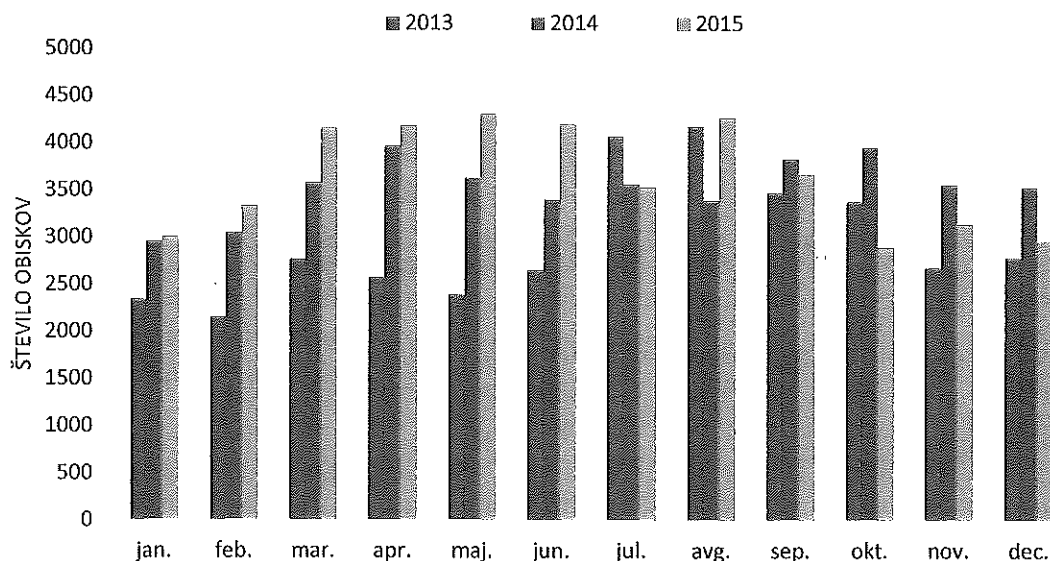
Spletna stran knjižnice (www.kl-kl.si) je bila v letu 2015 obiskana 43.667-krat. V primerjavi z letom 2014 se je skupno število vseh obiskov povečalo za 3,5 % in število enoličnih obiskovalcev za kar 23 %.

Razen osnovne spletne strani knjižnica še vzdržuje in ureja naslednje spletne strani:

- digitalna knjižnica (digitalna.knjiznica-lendava.si); v letu 2015 je bila obiskana 674-krat (porast za 399 %),
- spletni portal prireditve v Lendavi (kjekaj.kl-kl.si / holmi.kl-kl.si); ki je bila v letu 2015 obiskana 9.679-krat (porast za 28 %) ter
- portal o etnologu Bellosics Bálintu (<http://www.bellosicsbalint.info>); ki je bila v letu 2015 obiskana 9.542-krat (upad za 18 %).

Knjižnica je aktivna tudi na Facebook-u (<http://www.kl-kl/facebook>), kjer promoviramo naše prireditve. Skupno število »všečkov« je naraslo na 302, od tega 78 v letu 2015.

Grafikon 2: Obiskanost spletne strani knjižnice www.kl-kl.si v letih 2013, 2014 in 2015

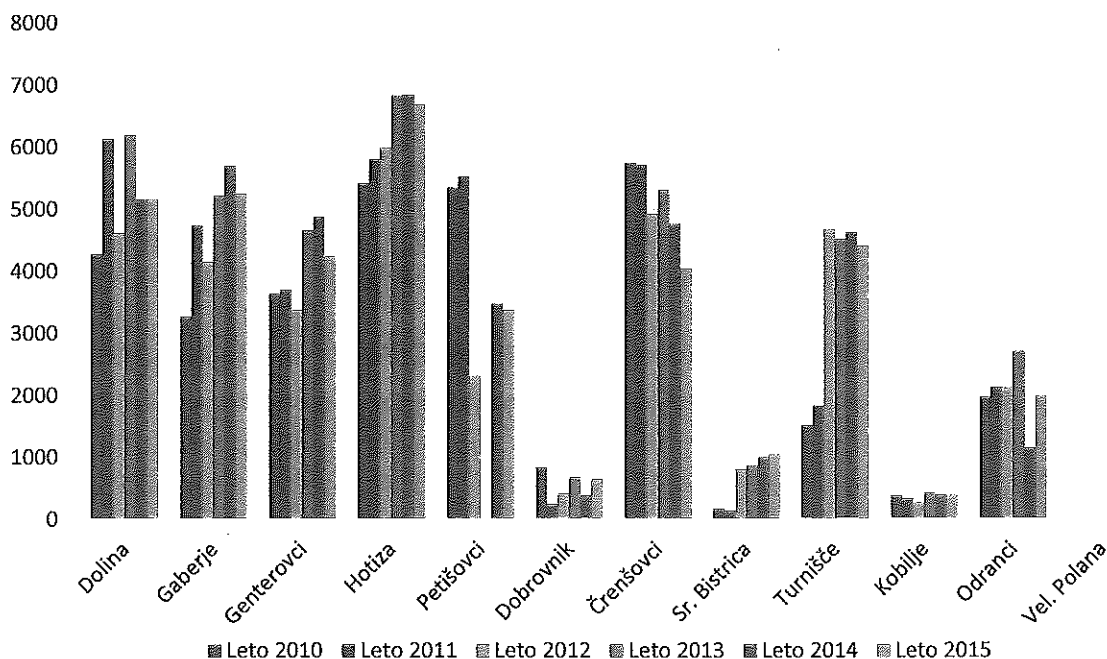

Razen izposoje gradiva na dom in v čitalnico, opravljamo v knjižnici še veliko drugih storitev, kot so:

- dajanje informacij o gradivu in iz gradiva, tudi po telefonu,
- rezervacije in podaljševanje gradiva,
- medknjižnična izposoja,
- fotokopiranje iz gradiva in mikrofilmov,
- pomoč v e-knjižnici itd.

Uporabniki imajo možnost podaljševanja gradiva tudi po telefonu in internetu.

Grafikon 3: Primerjava izposoje v krajevnih knjižnicah 2010 – 2015

6.2. Druge oblike dela

Razen osnovne dejavnosti je knjižnica v letu 2015 organizirala za otroke, mladino in odrasle razne oblike dela, kot so pravljичne ure, lutkovne igrice, literarne ure, knjižnične ure, kvize, literarna srečanja, predavanja z različno tematiko.

Iz seznama kulturnih prireditev (III. poglavje) je razvidno, da smo organizirali prireditve za različne ciljne skupine:

- za naše najmlajše obiskovalce redne popoldanske pravljичne ure vsak drugi torek v mesecu v madžarskem, vsak tretji torek pa v slovenskem jeziku,
- v sodelovanju z vrtci pravljичne ure in predstave za organizirane skupine otrok,
- v sodelovanju s šolami izvajanje projekta Rastem s knjigo za sedmošolce in dijake prvih razredov srednjih šol, literarne ure in razstave za organizirane skupine učencev in dijakov,
- prireditve za odrasle.

Pri izvajanju naših prireditev smo dali velik poudarek spodbujanju bralne kulture in informacijskemu opismenjevanju naših uporabnikov.

Nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture Rastem s knjigo izvajajo Javna agencija za knjigo RS, Ministrstvo za kulturo in Združenje splošnih knjižnic v sodelovanju s splošnimi knjižnicami, cilj projekta je spodbuditi mlade k branju.

V okviru projekta Rastem s knjigo 2014/15 ter 2015/16 smo gostili sedmošolce različnih osnovnih šol ter dijake prvih letnikov lendavske srednje šole. V dveh šolskih urah so spoznali, kako deluje knjižnica in kako se znajdejo v njej. Pripravili smo jim predstavitev v Powerpointu (za dvojezične šole v obeh jezikih – slovenskem in madžarskem), med katero so izvedeli veliko zanimivega o delu v knjižnici. Pokazali smo jim tudi, kako se določeno gradivo išče v spletnem katalogu COBISS. Sledil je ogled knjižnice po oddelkih.

Na koncu obiska smo sedmošolcem podarili knjigo avtorja Slavka Pregla *Odprava Zelenega maja* (2014/15) in knjigo avtorja Damijana Šinigoja *Iskanje Eve* (2015/16), dijakom prvih letnikov pa knjigo *Ime mi je Damjan* avtorice Suzane Tratnik (2014/15) in knjigo *Živalska kmetija* avtorja Andreja Rozmana Roze (2015/16), vsi pa so dobili tudi informacijsko gradivo Knjižnice Lendava v slovenskem in madžarskem jeziku. V drugem delu obiska so učenci pogledali tudi kratko video vsebino v zvezi s podarjeno knjigo.

S knjižničnim gradivom redno oskrbujemo tudi Dom starejših občanov v Lendavi kjer izvajamo tudi bralne ure v slovenskem in madžarskem jeziku.

V letu 2015 smo izdali novo (17/2015) številko revije *Lindua* (Multikulturana strokovno-družboslovno-literarnoumetnostna revija Občine Lendava – Lendva Község multikulturális tudományos-társadalomtudományi-irodalmi és képzőművészeti folyóirata).

V letu 2015 smo nadaljevali tudi z novostmi, ki smo jih začeli uvajati v letu 2013.

Ena izmed teh je izbiranje "Mladega bralca/mlade bralke, oz. bralca/bralke", ki ga/jo izberemo v aktualnem letnem času glede na največje število prebranih knjig. Trenutno še poteka zimska akcija (do 21. marca 2016), medtem ko so najbolj pridni mladi in odrasli bralci že prejeli knjižne nagrade za pomlad, poletje in jesen.

Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva je v začetku šolskega leta 2015 objavila bralno akcijo "Knjižni molj" za osnovnošolce, ki je celovit program za spodbujanje branja. S to akcijo smo želeli okrepiti mesto in pomen knjižnice kot osrednje kulturne ustanove v lokalnem okolju. Seznam knjig so sestavili učitelji, učenci pa so izdelovali plakate, pisali spise in pripravili referate. Zaključna prireditev je bila 26. januarja 2016 v naši knjižnici, kjer so sodelujoči učenci prejeli knjižno nagrado ter priznanje.

V okviru akcije "Bralec bralcu" je v knjižnici nameščena oglasna deska, kjer imajo uporabniki knjižnice možnost napisati pripombe, lepe misli, želje, sporočila drugemu bralcu o določeni knjigi. Za vzorec smo sami pripravili nekaj naslovov knjig, posledično so nato bralci drug drugemu predlagali knjigo, ki jim je bila všeč ali pa tudi ne. Naši bralci lahko tudi na ta način sodelujejo z nami in medsebojno, izmenjujejo izkušnje, posredujejo misli in prijetna spoznanja.

Že v letu 2013 je Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva začela aktivno sodelovati na socialnem omrežju Facebook, kjer objavljamo svoje prireditve in fotografije s teh dogodkov ter splošna obvestila, s to dejavnostjo smo nadaljevali tudi v letu 2015.

V letu 2015 smo nadaljevali tudi z organiziranjem razstav na mladinskem oddelku knjižnice, tema posamezne razstave je bila prilagojena trenutnim aktualnim temam.

Knjižnici Dvojezične srednje šole smo tudi v letu 2015 nudili pomoč pri strokovnem delu.

6.3. Delovanje e-knjižnice

Uporabnikom, občanom in naključnim obiskovalcem so na voljo računalniki z dostopom do interneta, in sicer pet računalnikov na oddelku za odrasle ter dva na mladinskem

oddelku. Računalniki so namenjeni uporabi svetovnega spleta, elektronske pošte, delu z datotekami, urejanju besedil in tiskanju. Na izposoji je še dodaten računalnik, ki je namenjen iskanju v katalogu COBISS in za pregledovanje domoznanskih digitaliziranih zbirk.

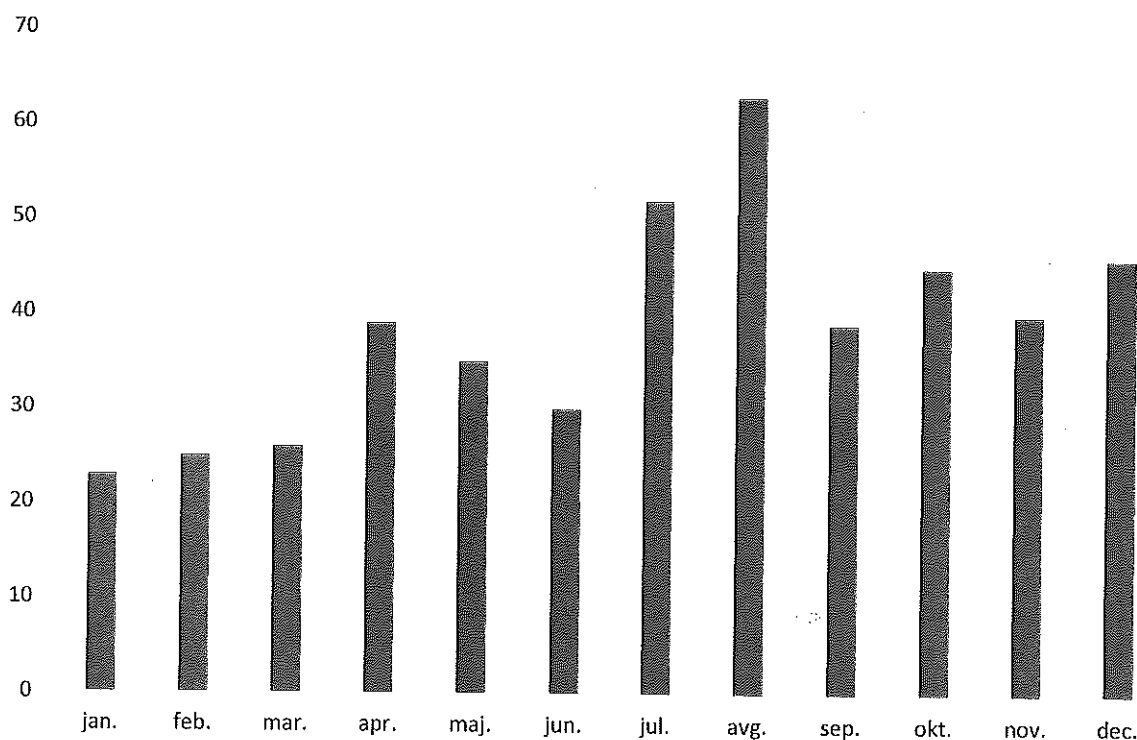
Na računalnikih so nameščeni urejevalniki besedil, tabel, predstavitev (Word, Excel, Power Point), ki omogočajo pisanje in oblikovanje raznih dopisov, tiskanje in skeniranje dokumentov. Na računalnikih so dosegljive tudi razne baze podatkov, kot so Tax-Fin-Lex, razni slovarji, Telefonski imenik Slovenije itn.

Člani knjižnice imajo možnost pridobitve uporabniškega računa, kjer se s svojim uporabniškim imenom in geslom lahko samostojno prijavijo v delovno postajo in urejajo svoje dokumente. Imajo tudi možnost hranjenja svojih dokumentov za nadaljnje delo.

Na domači strani knjižnice se nahaja povezava do referenčnega servisa Vprašaj knjižničarja. Referenčni servis Vprašaj knjižničarja deluje od 1. 1. 2005. Za njegove potrebe opravlja dežurstvo 5 visokošolskih in 5 splošnih knjižnic ter IZUM. Servis omogoča postavljanje vprašanj knjižničarju/informatorju in takojšen prejem odgovorov v klepetu ali prejem odgovorov v 24 urah po e-pošti od ponedeljka do petka (razen ob praznikih). Storitve je brezplačna in ni pogojena s članstvom v knjižnici.

V letu 2015 je v knjižnici delovalo brezžično omrežje Libroam/Eduroam, ki vsem članom knjižnice omogoča brezplačno uporabo interneta na svojih prenosnih napravah (prenosniki, pametni telefoni, tablični računalniki) v prostorih knjižnice ter deloma tudi na dvorišču. Skupno število uporabnikov v letu 2015 je bilo 463.

Grafikon 4: Število uporabnikov brezžičnega omrežja Libroam/Eduroam po mesecih v letu 2015

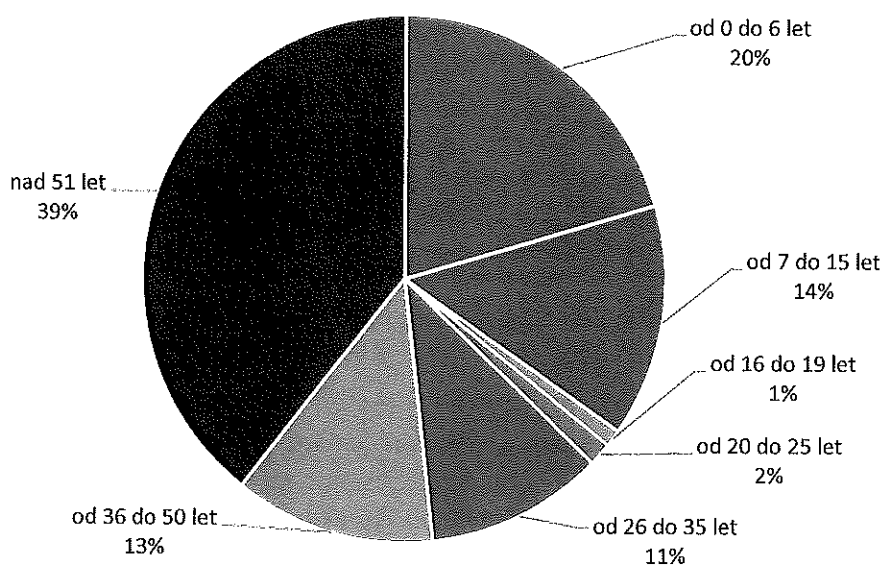

E-knjižnico je v letu 2015 obiskalo 1.194 uporabnikov. Starostna struktura obiskovalcev e-knjižnice je razvidna iz Tabele 7.

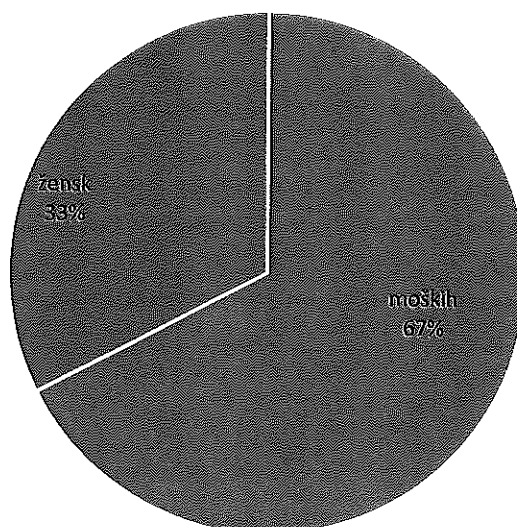
Tabela 7: Starostna struktura obiskovalcev v e-knjžnici

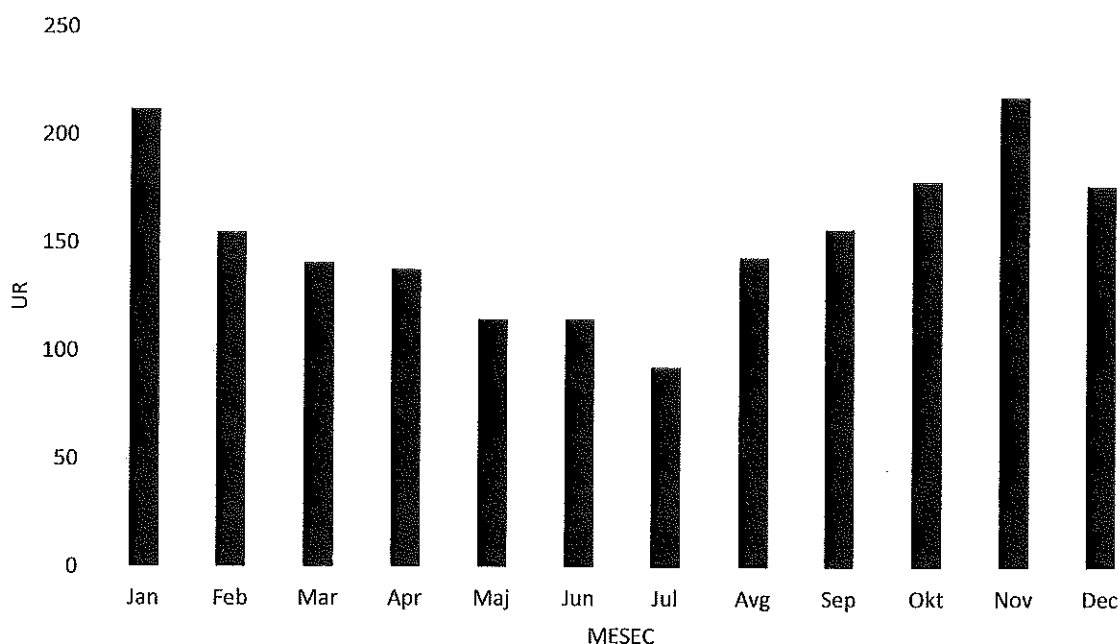
	Starost	Št. obiskovalcev
1	do 6	241
2	7-15	169
3	16-19	12
4	20-25	17
5	26-35	130
6	36-50	147
7	nad 51	465

Grafikon 5: Obisk e-knjžnice glede na starost obiskovalcev

Grafikon 6: Obisk e-knjžnice glede na spol obiskovalcev

Grafikon 7: Zasedenost računalnikov za obiskovalce v urah, po mesecih v letu 2015

7. KADER

Zaradi nerednega in nezadostnega financiranja knjižnične dejavnosti s strani občin in povečanega obsega dela smo v okviru razpoložljivih finančnih sredstev v letu 2015 reševali kadrovsko problematiko z dodatnimi zaposlitvami preko programa javnih del. V letu 2015 je bilo v knjižnici zasedenih 10 delovnih mest za nedoločen čas, dve delovni mesti pa preko programa javnih del.

8. PROSTORSKA UREDITEV

Knjižnica še vedno deluje v utesnjenih prostorih, saj ji za nemoteno opravljanje dejavnosti še zmeraj primanjkuje približno 1000 m² prostorske površine. V letu 2015 spodnje prostore knjižnice sicer ni zalila podtalnica, obstaja pa nenehna nevarnost za ponovitev zalitja, kot v letu 2014. Kljub prizadevanju, da bi meteorne vode odvedli od objekta samega, se podtalnici v primeru ekstremnih padavin ne bomo mogli izogniti. Daljša prisotnost vlage lahko resno ogrozi fond knjižničnega gradiva. Zgradba je vidno potrebna obnove, saj se vsakodnevno pojavljajo problemi, ki so povezani z njenimi nujno potrebnimi popravili oz. sanacijo zgradbe in dvorišča knjižnice.

9. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V LETU 2015

Knjižnica je imela v letu 2015 pri pridobivanju finančnih sredstev za izvajanje dejavnosti in nakup knjižničnega gradiva še večje težave kot v prejšnjih letih. Občina Lendava nam je pokrila svoje obveznosti le 79 odstotno, občina Črenšovci 39 odstotno, Dobrovnik 40 odstotno, Turnišče 26 odstotno, Kobilje 48 odstotno, Odranci le 22 odstotno, Občina

Velika Polana pa še nadalje ignorira sodelovanje z našo knjižnico. Občina Dobrovnik ima odprte postavke v skupnem znesku 9.000 EUR, od tega je 6.000 EUR iz leta 2011, ki jih občina zaenkrat sicer priznava in obljublja njihovo poplačilo v letu 2016.

Obratovalni čas osrednje knjižnice je bil usklajen s predpisanimi normativi, odstopanja so bila pri krajevnih knjižnicah v Kobilju, Srednji Bistrici in Črenšovcih. Knjižnica v Veliki Polani je še vedno zaprta.

Glede na odobrena finančna sredstva za nakup knjižničnega gradiva v letu 2015 ter sprejet finančni plan za leto 2015 (24.110 EUR od MK in 20.242 EUR od občin,) je knjižnica lahko načrtovala nakup le 2.112 enot knjižničnega gradiva v slovenskem oziroma tujih jezikih po povprečni ceni 21 EUR ter 200 enot knjižničnega gradiva v madžarskem jeziku po povprečni ceni 14 EUR (2.800 EUR sredstev iz narodnostnega programa za madžarsko gradivo). Knjižnica je nabavila 3.961 enot knjižničnega gradiva (od tega je nakup 2.757). Z raznimi popusti pri založnikih smo uspeli nakupiti gradivo po povprečni ceni 17,06 EUR. Manjša povprečna cena gre predvsem na račun madžarskega knjižničnega gradiva.

V letu 2015 smo lahko iz sredstev Ministrstva za kulturo načrtovali nakup skupaj le 200 enot knjižničnega gradiva v madžarskem jeziku. Ministrstvo za kulturo nam je v javnem pozivu priznalo sredstva le za dodaten nakup (nad sredstvi, ki jih za ta namen zagotavljamo iz sredstev občin), to je 50 enot na 1000 pripadnikov narodnosti. S pomočjo drugih virov nam je uspelo nabaviti skupaj 713 enot gradiva v madžarskem jeziku. Bralcem je bilo na razpolago 22 naslovov periodike v madžarskem jeziku.

Po standardih je letni prirast gradiva najmanj 250 izvodov knjig in najmanj 25 izvodov neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev in najmanj 100 naslovov tekoče naročenih serijskih publikacij, po minimalnih pogojih pa 200 enot knjig in 22 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev in najmanj 40 naslovov tekoče naročenih serijskih publikacij letno.

Pri nabavi knjižnega gradiva smo dosegli dotok 167 enot ter 6 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev ter 177 naslovov periodičnega tiska.

Ocenjujemo, da smo uspeli v letu 2015 nabaviti kakovostno gradivo, primerno našim ciljnim skupinam. Redno smo spremljali slovensko in madžarsko knjižno produkcijo, izdaje neknjižnega gradiva in serijskih publikacij za mlade in odrasle bralce. Gradivo smo nabavljali pri najugodnejših ponudnikih takoj po izidu in smo poskušali doseči čim večje rabate. Gradivo je bilo obdelano in dano v izposajo.

Na dan 31. 12. 2015 ima knjižnica skupaj 159.814 enot knjižničnega gradiva, od tega 75.549 enot v krajevnih knjižnicah.

Po standardih za splošne knjižnice mora knjižnica imeti najmanj 4 izvode knjig (to je 91.600 enot) in 0,4 izvode neknjižnega gradiva na prebivalca (to je 9.160 enot), naročenih pa najmanj 100 naslovov serijskih publikacij. Najmanjša krajevna knjižnica oziroma stalno izposojevališče (za 1500 prebivalcev) ima najmanj 6000 enot gradiva in 20 naslovov serijskih publikacij. Posebna oz. domoznanska zbirka se ločeno oblikuje, kadar ima knjižnica najmanj 3000 naslovov takega gradiva. Premična zbirka bi naj obsegala najmanj 250 enot gradiva in jo knjižnica menjava vsaj štirikrat letno. Knjižnična zbirka mora biti v jezikih manjšin oblikovana v enakih razmerjih.

Knjižnica pri knjižnem gradivu in periodiki krepko presega določila standarda, dopolniti pa bo potrebno zbirko neknjižnega gradiva in bolj pospešeno odpisovati gradivo, ki se že dalj časa ne izposoja, kajti le-to negativno vpliva na obrat gradiva v knjižnici.

Z inventuro za leto 2015 je bilo predlaganih in po sklepu Sveta knjižnice odpisanih skupaj 5.174 enot fizično uničenega ali zastarelega knjižnega gradiva, 1.672 enot v krajevnih knjižnicah in 3.502 enot v centralni knjižnici.

Knjižnica je imela v celotni mreži 3.539 (prejšnje leto 6.470, v letu 2013 6.186) vpisanih članov, ki so jo obiskali 77.339 krat (prejšnje leto 90.616, v letu 2013 66.502) in si izposodili 159.738 (prejšnje leto 220.268, v letu 2013 192.907) enot gradiva. Število uporabnikov knjižnice – dokumentiran fizični obisk (brez obiska spletne strani) je v letu 2015 bil 76.446 (prejšnje leto 89.702, v letu 2013 65.409).

Povzetek:

Ocenjujemo, da je bilo delovanje knjižnice v letu 2015 kljub težavam zaradi financiranja uspešno. Uvedli smo določene novosti pri organizaciji dela in pri dejavnostih, uspešno smo izvedli prenovo naših spletnih strani. Zaradi odpisa zastaranega dolga članov in zaradi izbrisa neaktivnih članov se je članstvo v knjižnici znatno zmanjšalo. Zaradi manjših finančnih sredstev se je drastično zmanjšala nabava knjižničnega gradiva, posledično tudi število izposojenega gradiv. Naše prireditve so še naprej obiskane in imajo pozitivno odmevnost v javnosti. Ker so naši cilji usmerjeni v zadovoljstvo uporabnikov naših storitev in k povečanju njihovega števila, si moramo v bodočnosti prizadevati za ureditev finančnih razmer in prostorskih ter tehničnih pogojev delovanja. Ob tem moramo imeti posluh za potrebe lokalnega okolja, privabiti moramo nove ciljne skupine, povečati prisotnost knjižnice na področju kulturne ponudbe, povečati obseg naših storitev, motivirati bralce za večjo uporabo razpoložljivih možnosti. Knjižnica bi morala postati sodoben kulturni prostor, ki bi združeval različne interesne skupine in nudil širok izbor kulturnih dobrin. Z načrtovano ustanovitvijo nove knjižnice s kulturnim centrom, bomo povečali svojo dejavnost na področju kulture. Preoblikovanje javnega zavoda bo zahteven proces za vse zaposlene.

Letno poročilo je bilo sprejeto na 12. seji Sveta Knjižnice Lendava – Könyvtár Lendva, dne 23. 02. 2016.

Direktor:
dr. Halász Albert

